

ศรีทธาที่เดินได้

หน่วยงานราชการที่ลงไปคลุกคลีสีโงมกับชาวบ้านถึงระดับตำบลหมู่บ้านที่เห็นชัดเจนนี้มีอยู่ 2 หน่วยงานคือเจ้าหน้าที่ของสำนักพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งชาวบ้านมักเรียกว่าเกษตรตำบลกับเจ้าหน้าที่ของกรมการพัฒนาชุมชน หรือที่เรียกว่าพัฒนากร

วันเสาร์สบายๆวันนี้มาคุยถึงบทบาทภารกิจของ **พัฒนากร** กันดีกว่ากรมการพัฒนาชุมชนมีข้าราชการประมาณ 7 พันคนเป็นพัฒนากรที่อยู่ประจำพื้นที่ทั่วประเทศเกือบ 4 พันคน เฉลี่ยแล้วพัฒนากร 1 คนรับผิดชอบพื้นที่ 1.5 ตำบล ช่วงนี้ **ทีมปฏิบัติการไทยนิยมยั่งยืน** เพิ่งเสร็จภารกิจลงพื้นที่สำรวจข้อมูลและความต้องการของประชาชน มี 7 พันกว่าทีมลงไปในทุกตำบล **ในจำนวนนี้มี 4 พันทีมที่พัฒนากรเป็นเลขานุการทีม**

พัฒนากรเป็นตัวจักรสำคัญในการดำเนินงานพัฒนาชุมชน เป็นข้าราชการที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด ทำงานร่วมกับชาวบ้านในระดับหมู่บ้าน มีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาชาวบ้าน จัดกลุ่มอาชีพ ฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่น ประสานงานระหว่างกลุ่ม องค์กร เครือข่าย ผู้นำชุมชน กับส่วนราชการต่างๆ **พัฒนากรไม่ได้มีอำนาจใดๆตามกฎหมายที่เหนือชาวบ้าน นอกจากความรักและอุดมคติที่จะใช้ชีวิตในชนบท** จึงมีความเข้าใจวิถีทางเศรษฐกิจและสังคมของหมู่บ้านอย่างลึกซึ้ง

คุณพัฒน์ บุญรัตพันธุ์ อดีตอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน (ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค.2514-30 ก.ย.2518) เปรียบเปรยไว้ว่า **พัฒนากรคือศรีทธาที่เดินได้ คือไม้เท้าหลังของชาวบ้าน คือเส้นประสาทสุดท้ายของราชการที่ยื่นไปสัมผัสชาวบ้าน**

ส่วน พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา รมว.มหาดไทย เคยไปลงพื้นที่ตรวจ

ราชการแล้วพูดว่าดูบุคลิกและแวตารู้สึกได้เลยว่าพัฒนากรไม่เหมือนกับข้าราชการอื่น **เพราะมีแวตาคืออาหาร และกุลิกุจอไปช่วยเหลือชาวบ้านก่อนใคร**

ปกติข้าราชการบรรจุใหม่จะต้องผ่านการอบรมหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ยกเว้นหลักสูตรของปลัดอำเภอและหลักสูตรพัฒนากร ซึ่งหลักสูตรพัฒนากรนั้นกรมการพัฒนาชุมชนจัดอบรมเอง เพราะใช้เวลานานถึง 40 วัน มีทั้งวิชาการ ภาคปฏิบัติ และลงพื้นที่อยู่กับชาวบ้านเพื่อซึมซับอุดมการณ์ในการพัฒนา

ในยุคของอธิบดีอภิชาติ โตดิลกเวชช์ ได้ประกาศวิสัยทัศน์กรมการพัฒนาชุมชนว่า **"เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนพึ่งตนเองได้ภายในปี 2564"** พัฒนาการต้องเป็นคู่คิดกับชาวบ้าน สร้างการเป็นผู้นำให้ชาวบ้าน และสร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชน

ตั้งแต่ปี 2559 มีการจัดอบรมเติมความรู้ให้แก่พัฒนากรทั่วประเทศให้เข้ามาอบรมที่ศูนย์บ่มเพาะ 11 แห่ง โดยเอาวิทยากรจาก **สถาบันปัญญาภิวัฒน์** มาสอน ซึ่งไม่ได้สอนเชิงวิชาการแต่นำเปลี่ยนความคิด (mindset) ให้เป็น **พัฒนากรเชิงพาณิชย์** ต้องรู้จักช่องทางค้าขายสินค้าโอท็อป รู้เรื่องเศรษฐกิจ การตลาด และสต็อกสินค้า ทั้งยังคัดเลือกหมู่บ้านชุมชนเข้มแข็งที่พัฒนาจนพึ่งตนเองได้ 20 แห่งมาถ่ายเป็นหนังสือตัวอย่างเพื่อเรียนรู้วิธีการทำงานของพัฒนากรที่ประสบความสำเร็จ

และเมื่อปีที่แล้วก็เปิดรับสมัครพัฒนากรที่ต้องการเข้าฝึกอบรมโครงการ **CD Talent** คนกล้าคิดถื่น เพื่อเสริมสร้างศักยภาพพัฒนากรรุ่นใหม่ **ให้เข้าใจและเข้าถึงรูปธรรมของการพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** ระยะเวลาอบรม 5 เดือน ต้องเข้าค่ายลงมือทำ มีทีมมอนิเตอร์และถอดบทเรียนพัฒนากรที่สมัครเข้าโครงการต้องมีที่ดินของตัวเอง 100 ตารางวา เมื่อจบหลักสูตรแล้วสามารถทำการเกษตรแบบผสมผสาน สร้างรายได้เดือนละ 1 แสนบาท

อีกไม่นานพัฒนากรทั้ง 600 คนที่จบการอบรมจะกลายเป็นวิทยากรขยายผลลงไปหมู่บ้าน เสมือนกับปราชญ์ชุมชน เข้าใจถ่องแท้ ทำเป็น และอธิบายได้ ไม่ใช่แค่ท่องจำ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข.

ลมกรด